

ĐỀ 05

Bài 1. (4 điểm)

a) Cho biểu thức $A = \frac{x^2 - \sqrt{x}}{x + \sqrt{x+1}} + \frac{x^2 + \sqrt{x}}{x - \sqrt{x+1}}$. Rút gọn $B = 1 - \sqrt{2A - 4\sqrt{x+1}}$ với $0 \leq x \leq \frac{1}{4}$

b) Cho x, y, z là ba số thực dương thỏa mãn $x - 2y + z = 0$. Chứng minh rằng:

$$\frac{1}{\sqrt{x} + \sqrt{y}} + \frac{1}{\sqrt{y} + \sqrt{z}} = \frac{2}{\sqrt{x} + \sqrt{z}}$$

Bài 2. (6 điểm)

a) Giải phương trình $3x^2 + 6 = 9x - 2x\sqrt{x-2}$

b) Giải phương trình $(x-2)\sqrt{x-1} + (x+3)\sqrt{x+4} = x^2 + x$

c) Tìm nghiệm nguyên của phương trình: $2x^2 + 7y^2 = 61 + 4x$

d) Cho hai số nguyên dương a, b thỏa mãn $a > b$ và $a^2 + b^2 + 1 = 2(ab + a + b)$. Chứng minh a, b là hai số chính phương liên tiếp.

Bài 3. (2 điểm)

a) Cho $a, b \geq 0, ab = 1$. Chứng minh rằng:

$$\sqrt{2(a^2+1)} + \sqrt{2(b^2+1)} \leq 2(a+b)$$

b) Cho ba số không âm a, b, c . Chứng minh rằng:

$$a^3 + b^3 + c^3 \geq 3abc + \frac{9}{4} |(a-b)(b-c)(c-a)|$$

Bài 4. (7 điểm) Cho tam giác nhọn ABC đường cao AH . Gọi E, F là các điểm lần lượt thuộc các tia HC, HB sao cho $\angle EAB = \angle FAC = 90^\circ$.

a) Chứng minh $\frac{HB}{HC} = \frac{HF}{HE} = \frac{FB}{CE}$

b) Gọi P thuộc đoạn thẳng AH ($P \neq A; P \neq H$). Trên tia đối của tia PE lấy điểm M sao cho $BM = BA$. Trên tia đối của tia PF lấy N sao cho $CN = CA$. Qua C vẽ đường thẳng vuông góc với PF cắt đường thẳng AH tại K . Chứng minh $BP \perp KE$.

c) Các đường thẳng BM, CN cắt nhau tại S . Chứng minh $SM = SN$.

Bài 5. (1 điểm) Cho năm số nguyên dương đôi một phân biệt sao cho mỗi số trong chúng không có ước nguyên tố nào khác 2 và 3. Chứng minh rằng trong năm số đó tồn tại hai số mà tích của chúng là một số chính phương.

--- Hết ---

LỜI GIẢI

Bài 1.

a) Rút gọn $A = 2x$

Thay vào

$$B = 1 - \sqrt{4x - 4\sqrt{x} + 1}$$

$$= 1 - |2\sqrt{x} - 1|$$

$$= 1 - (1 - 2\sqrt{x})$$

$$= 2\sqrt{x}$$

b) Ta có $2y = x + z$

$$\Leftrightarrow (x+z) + 2(\sqrt{xy} + \sqrt{yz} + \sqrt{zx}) = 2y + 2(\sqrt{xy} + \sqrt{yz} + \sqrt{zx})$$

$$\Leftrightarrow (\sqrt{x} + \sqrt{z} + 2\sqrt{y})(\sqrt{x} + \sqrt{z}) = 2(\sqrt{x} + \sqrt{y})(\sqrt{y} + \sqrt{z})$$

$$\Leftrightarrow \frac{\sqrt{x} + \sqrt{z} + 2\sqrt{y}}{(\sqrt{x} + \sqrt{y})(\sqrt{y} + \sqrt{z})} = \frac{2}{\sqrt{x} + \sqrt{z}}$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{\sqrt{x} + \sqrt{y}} + \frac{1}{\sqrt{y} + \sqrt{z}} = \frac{2}{\sqrt{x} + \sqrt{z}}$$

Bài 2.

a) ĐKXD: $x \geq 2$

Phương trình đã cho tương đương với

$$4x^2 - 8x + 4 = x^2 - 2x\sqrt{x-2} + x - 2$$

$$\Leftrightarrow (2x-2)^2 = (x - \sqrt{x-2})^2$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2x-2 = x - \sqrt{x-2} \\ 2x-2 = \sqrt{x-2} - x \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-2 = -\sqrt{x-2} & (1) \\ 3x-2 = \sqrt{x-2} & (2) \end{cases}$$

Với $x \geq 2$, VT(1) $\geq 0 \geq$ VP(1)

Để (1) xảy ra thì $x = 2$

Phương trình (2) tương đương với

$$3(x-2) - \sqrt{x-2} + 4 = 0 \Leftrightarrow 3(\sqrt{x-2}-1)^2 + 5\sqrt{x-2} + 1 = 0$$

(vô nghiệm vì vế trái dương với mọi $x \geq 2$)

Vậy tập nghiệm của phương trình đã cho là: $S = \{2\}$

b) ĐK $x \geq 1$

$$(1) \Leftrightarrow (x-2)(\sqrt{x-1}-2)+(x+3)(\sqrt{x+4}-3)=x^2-4x-5$$

$$\Leftrightarrow \frac{(x-2)(x-5)}{\sqrt{x-1}+2} + \frac{(x-5)(x+3)}{\sqrt{x+4}+3} = (x-5)(x+1)$$

$$\Leftrightarrow (x-5) \left(\frac{x-2}{\sqrt{x-1}+2} + \frac{x+3}{\sqrt{x+4}+3} - x-1 \right) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x=5 \\ \frac{x-2}{\sqrt{x-1}+2} + \frac{x+3}{\sqrt{x+4}+3} = x+1 \end{cases} (2)$$

Ta có $\frac{x-2}{\sqrt{x-1}+2} < \frac{x-1}{\sqrt{x-1}+2} \leq \frac{x-1}{2}$; $\frac{x+3}{\sqrt{x+4}+3} \leq \frac{x+3}{3}$

Suy ra VT(2) $< \frac{x-1}{2} + \frac{x+3}{3} = \frac{5x+3}{6} < \frac{6x+6}{6} = x+1 = VP(2)$

Do đó (2) vô nghiệm.

Vậy tập nghiệm của phương trình đã cho là: $S = \{5\}$

c) $2x^2+7y^2=61+4x$

$$\Leftrightarrow 2(x-1)^2+7y^2=63$$

$$\Leftrightarrow 7y^2 \leq 63 \Rightarrow y^2 \leq 9$$

$$\Rightarrow y^2 \in \{0; 1; 4; 9\}$$

Mà 65 lẻ, $2(x-1)^2$ chẵn nên $\Rightarrow y^2 \in \{1; 9\}$

TH1: $y^2 = 1 \Rightarrow (x-1)^2 = 28$ (loại)

TH2: $y^2 = 9 \Rightarrow (x-1)^2 = 0 \Rightarrow y = \pm 3; x=1$

Vậy $(x;y) \in \{(1;3); (1;-3)\}$

d) $a^2+b^2+1=2(ab+a+b) \Leftrightarrow (a-b-1)^2=4a \Leftrightarrow a = \left(\frac{a-b-1}{2}\right)^2$

$$a^2+b^2+1=2(ab+a+b) \Leftrightarrow b = \left(\frac{a-b+1}{2}\right)^2$$

Suy ra a, b đều chính phương. Lại có $\frac{a-b+1}{2} - \frac{a-b-1}{2} = 1$ nên a, b là hai số chính phương liên tiếp.

Bài 3.

a) Theo bất đẳng thức AM - GM, ta có:

$$\sqrt{2(a^2+1)} = \sqrt{2(a^2+ab)} = \sqrt{2(a+b)a} = \sqrt{2a(a+b)} \leq \frac{2a+a+b}{2} = \frac{3a}{2} + \frac{b}{2}$$

Tương tự, ta có $\sqrt{2(b^2+1)} = \frac{a}{2} + \frac{3b}{2}$

Do đó $\sqrt{2(a^2+1)} + \sqrt{2(b^2+1)} \leq 2a + 2b = 2(a+b)$. Đẳng thức xảy ra khi và chỉ khi $a = b = 1$.

b) Ta có $|a-b| \leq |a|+|b| = a + b$.

Tương tự $|b-c| \leq |b|+|c| = b + c$; $|c-a| \leq |c|+|a| = c + a$.

Suy ra $2(a+b+c) \geq |a-b|+|b-c|+|c-a| \geq 3\sqrt[3]{|(a-b)(b-c)(c-a)|}$

(Theo BĐT Cô Si cho ba số không âm $|a-b|, |b-c|, |c-a|$) (1)

Lại có:

$$\begin{aligned} 2(a^2+b^2+c^2-ab-bc-ca) &= (a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2 \\ &\geq 3\sqrt[3]{(a-b)^2(b-c)^2(c-a)^2} \end{aligned}$$

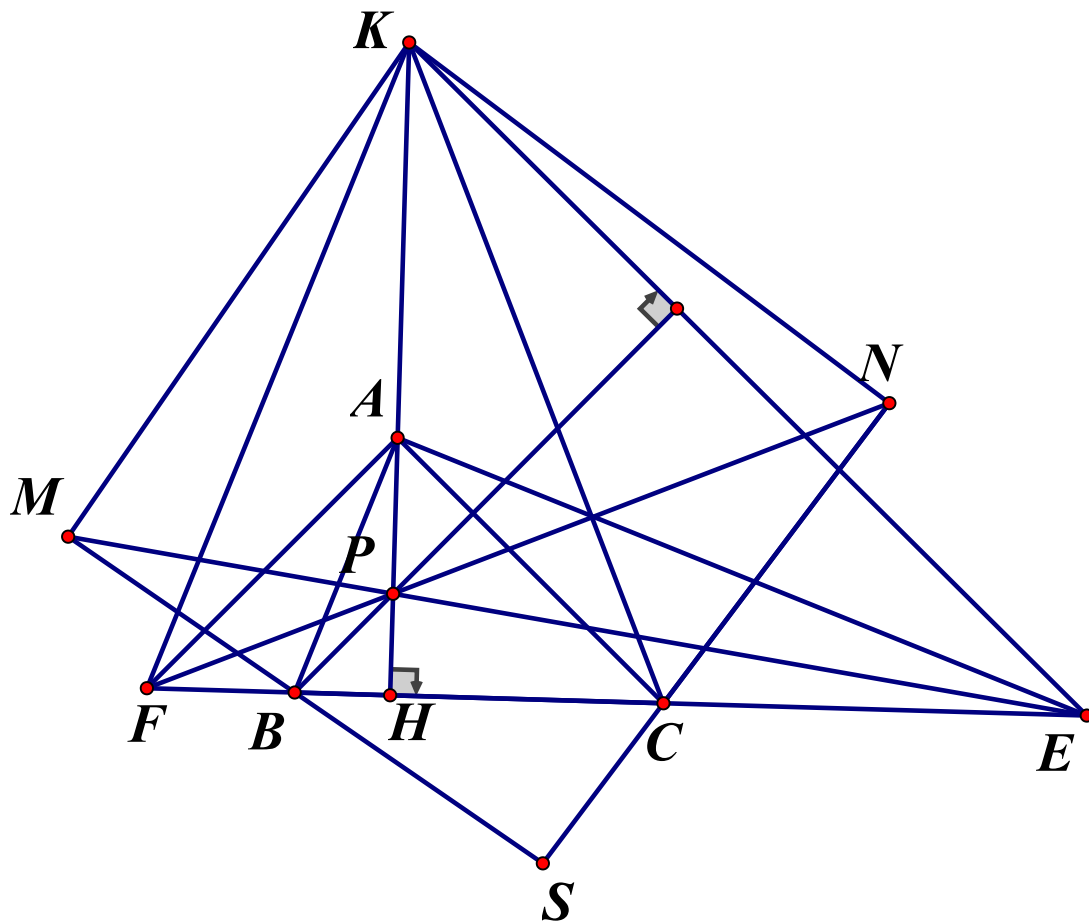
(Theo BĐT Cô Si cho ba số không âm $(a-b)^2, (b-c)^2, (c-a)^2$) (2)

Nhân theo vế (1) và (2) suy ra

$$\begin{aligned} 4(a^3+b^3+c^3-3abc) &\geq 9|(a-b)(b-c)(c-a)| \\ \Rightarrow a^3+b^3+c^3 &\geq 3abc + \frac{9}{4} |(a-b)(b-c)(c-a)| \end{aligned}$$

Dấu bằng xảy ra khi $a = b = c$

Bài 4.

a) Xét tam giác ABE vuông tại A, đường cao AH: $HB \cdot HE = AH^2$

Xét tam giác ACF vuông tại A, đường cao AH: $HC \cdot HF = AH^2$

Từ đây ta suy ra $HB \cdot HE = HC \cdot HF$

$$\Rightarrow \frac{HB}{HC} = \frac{HF}{HE} = \frac{HF - HB}{HE - HC} = \frac{FB}{CE}$$

b) Gọi J là giao điểm của KB và EM; I là giao điểm của KC và FN.

Xét tam giác KFC: KH, FI là các đường cao nên P là trực tâm.

Khi đó $\triangle HPF \sim \triangle HKC$ (g.g) $\Rightarrow HP \cdot HK = HF \cdot HC$

Lại có $HF \cdot HC = HE \cdot HB \Rightarrow HP \cdot HK = HE \cdot HB \Rightarrow \triangle HBK \sim \triangle HPE$ (c.g.c)

$\Rightarrow \angle KBH = \angle HPE \Rightarrow \angle JKP + \angle KPJ = \angle JKP + \angle KBH = 90^\circ \Rightarrow EJ \perp BK$

Suy ra P cũng là trực tâm tam giác KBE.

Do đó $BP \perp KE$

c) Ta có $BM = BA \Rightarrow BM^2 = BA^2 = BH \cdot BC = BJ \cdot BK \Rightarrow BM \perp MK$

$$\Rightarrow KM^2 = KJ \cdot KB = KI \cdot KC = KN^2$$

$$\Rightarrow KS^2 - KM^2 = KS^2 - KN^2 = MS = NS$$

Bài 5.

Theo nguyên lí Đi rích lê, $5 = 2 \cdot 2 + 1$ nên trong năm số có ba chữ số có lũy thừa của 3 cùng tính chẵn lẻ.

Vì $3 = 2 \cdot 1 + 1$ nên trong ba số này lại có hai số mà lũy thừa của 2 cùng tính chẵn lẻ.

Khi đó hai số này có tổng lũy thừa của 2 hay 3 đều chẵn nên tích là số chính phương. Từ đó ta có điều phải chứng minh.